

Dàn ý Phân tích diễn biến tâm trạng Mị trong đêm tình mùa xuân

Hướng dẫn lập dàn ý chi tiết cho đề văn Phân tích diễn biến tâm trạng nhân vật Mị trong đêm tình mùa xuân - Vợ chồng A Phủ (Tô Hoài).

Dàn ý:

I. Mở bài

- *Vợ chồng A Phủ* là một trong những truyện ngắn tiêu biểu cho phong cách sáng tác của Tô Hoài. Qua việc khắc họa cuộc đời những con người Tây Bắc, tác giả đã phản ánh chân thực hiện thực miền núi trước cách mạng.

- Mị là hình tượng nhân vật đại diện cho sức sống và vẻ đẹp con người nơi đây, đoạn miêu tả tâm lí của Mị trong đêm tình mùa xuân là đoạn cho thấy rõ nét nhất nét đẹp tâm hồn Mị.

II. Thân bài

1. Vài nét về cuộc đời nhân vật Mị (trước đêm tình mùa xuân)

- Mị vốn là một người con gái đẹp, có tài thổi sáo, thổi kèn lá, “có nhiều người mê, ngày đêm đã thổi sáo theo Mị”.

- Mị từng yêu và từng được yêu, cũng hồi hộp, khao khát trước những âm thanh hò hẹn của tình yêu.

- Hiếu thảo, chăm chỉ, ý thức được giá trị cuộc sống tự do nên sẵn sàng làm nương ngô trả nợ thay cho bố.

- Mọi khao khát đều bị dập tắt khi Mị bị bắt làm dâu gạt nợ nhà thống lí Pá Tra: bị đem ra cúng trình ma nhà thống lí (ách thống trị của thần quyền và cường quyền) ép Mị cam phận làm nô lệ.

- Những ngày đầu khi làm dâu “hàng mấy tháng đêm nào Mị cũng khóc”, Mị tủi nhục đắng cay, uất ức cho số phận.

- Mị muốn chết nhưng thương cha, Mị đành chấp nhận kiếp làm thân trâu ngựa.

- Mấy năm sau, cha Mị mất, Mị đã không còn muốn chết nữa vì đã chai sạn tâm hồn: “ở lâu trong cái khổ Mị quen rồi”, “lùi lũi như con rùa nuôi trong xó cửa”, cuộc đời bị giam cầm trong căn phòng tối đen.

- Thống lí Pá Tra đã áp dụng cường quyền, thần quyền áp chế khiến Mị cam chịu kiếp sống nô lệ: Mị tưởng mình là con trâu, con ngựa.

Dàn ý Phân tích diễn biến tâm trạng Mị trong đêm tình mùa xuân

2. Diễn biến tâm trạng Mị trong đêm tình mùa xuân

- Khung cảnh thiên nhiên nồng nàn: cỏ gianh vàng ửng, chiếc váy hoa phơi trên mỏm đá như những con bướm sặc sỡ, không khí dần ấm áp, ...âm thanh bên ngoài: tiếng sáo cất lên, tiếng trẻ chơi quay cười vang, ...

- Mị nhìn khung cảnh, nghe âm thanh mà bắt đầu cảm thấy thiết tha bồi hồi, Mị bắt đầu lầm bầm theo lời hát gọi bạn tình, ...

- Ngày tết, Mị lén uống rượu, “uống ực từng bát”, Mị say và sống về quá khứ, say sưa trong tiếng sáo gọi bạn tình.

- Mị chợt nhớ đến tình cảnh của mình hiện tại, nhớ đến A Sử, Mị muốn chết “nếu có nắm lá ngón trong tay lúc này Mị sẽ ăn cho chết ngay chứ không buồn nhớ lại”.

- Mị nhận thức sự tồn tại của bản thân “thấy phôi phới trở lại”, “Mị còn trẻ lắm. Mị vẫn còn trẻ. Mị muốn đi chơi”, với khát khao tự do.

+ Tinh thần phản kháng mạnh mẽ: lấy miếng mỡ để thắp sáng lên căn phòng tối, Mị vấn lại tóc, lấy cái váy hoa, nổi loạn muốn “đi chơi tết” chấm dứt sự tù đày.

+ Hiện thực không trói được trái tim Mị, khi A Sử trói, lòng Mị vẫn lửng lơ theo tiếng sáo, tiếng hát của tình yêu đến những đám chơi.

- Lúc vùng bước đi nhưng tay chân đau không cựa được, Mị thôn thức nghĩ mình không bằng con ngựa, cô chợt tỉnh trở về với hiện thực.

- Cả đêm hôm ấy, Mị lúc mê lúc tỉnh, lúc đau đớn, lúc nồng nàn tha thiết.

=> Tâm hồn chai sạn của Mị đã sống lại, Mị luôn tiềm tàng sức sống mãnh liệt, sức sống ấy luôn âm ỉ trong lòng người con gái Tây Bắc và chỉ chờ có cơ hội để bùng lên mạnh mẽ. Dù sự nổi loạn của Mị không thể giải thoát số phận cô nhưng đây là nền tảng nhóm lên thêm ngọn lửa sức sống trong cô, để sức sống không lụi tắt hẳn, chuẩn bị cho một sự phản kháng trong tương lai: cắt dây trói cho A Phủ.

III. Kết bài

- Đoạn văn miêu tả diễn biến tâm lí Mị trong đêm tình mùa xuân cho thấy rõ nét phẩm chất, tính cách trong Mị - người con gái Tây Bắc tiềm tàng sức sống.

- Đặc sắc nghệ thuật: khả năng phân tích tâm lí nhân vật, sự am hiểu về phong tục và con người Tây Bắc, ngôn ngữ, lối trần thuật rất tự nhiên, ...

- Vợ chồng A Phủ chứa đựng giá trị nhân đạo sâu sắc.

Dàn ý Phân tích diễn biến tâm trạng Mị trong đêm tình mùa xuân

Bài văn mẫu phân tích tâm trạng Mị trong đêm tình mùa xuân

Tô Hoài được biết đến không chỉ là cây bút của những câu chuyện loài vật mà ông còn được biết đến là nhà văn của những người nông dân nghèo khổ, đặc biệt là sau cách mạng ngòi bút của ông tập trung nhiều hơn vào số phận của những người nông dân Tây Bắc. Với tài năng, sự cần mẫn của mình ông đã tạo nên những tác phẩm để đời và một trong những số đó là truyện *Vợ chồng A Phủ*. Tác phẩm sáng lên là nhân vật Mị với sức sống tiềm tàng, mãnh liệt, luôn khát khao hạnh phúc, được thể hiện rõ nhất trong đêm tình mùa xuân.

Mị vốn là cô gái xinh đẹp, giàu sức sống và yêu lao động. Gia đình nợ món tiền lớn của nhà thống lí Pá Tra, nhưng cô vẫn một mực xin cha cho làm nương, làm rẫy để trả nợ dần. Nhưng số phận bất hạnh, Mị bị A Sử bắt đi và chính thức trở thành con dâu gạt nợ với chuỗi ngày kinh hoàng bị bóp nghẹt, mài mòn cả về thể xác và tinh thần. Người ta không còn thấy một người con gái nhanh nhẹn, yêu lao động, yêu cuộc sống mà thay vào đó là một người phụ nữ tàn tạ, héo úa, “như con rùa lùi lũi trong xó cửa”. Cuộc sống của Mị bị cầm tù chẳng khác nào cái buồng cô sống chỉ có một cái cửa ô vuông bằng bàn tay, nhìn ra ngoài chỉ thấy mờ mờ, trắng trắng không biết là sương hay là nắng. Tưởng rằng cuộc đời cô sẽ cứ lầm lũi như vậy cho đến lúc chết, nhưng không, tất cả đã thay đổi trong đêm tình mùa xuân ấy.

Xuất phát điểm, Mị là cô gái giàu sức sống, nhưng do sự tàn độc của gia đình thống lí đã bào mòn, bẻ gãy gần như tất cả khát vọng sống của cô. Bằng tài năng bậc thầy trong miêu tả tâm lí nhân vật, Tô Hoài đã có sự chuẩn bị kĩ lưỡng, chu đáo cho sự trỗi dậy mạnh mẽ của Mị trong đêm tình mùa xuân.

Tác giả đặt quá trình trỗi dậy của Mị trong không khí mùa xuân. Mùa xuân Tây Bắc với âm thanh náo nhiệt, rộn rã với màu sắc tươi vui đã làm bùng lên sức sống trong vạn vật và con người. Dù những chi tiết Tô Hoài đưa vào để miêu tả không khí mùa xuân Tây Bắc có phần khác lạ và mới mẻ, nhưng chính nó đã tạo nên nét riêng biệt cho tác phẩm. Đồng thời không khí mùa xuân bao giờ cũng gắn liền với tuổi trẻ, tình yêu và hạnh phúc, bởi vậy không khí ấy cũng có tác động ít nhiều đến tâm lí Mị. Thứ hai đó là sự tác động của men rượu. Mị uống rượu vào ngày tết cũng như biết bao người khác, nhưng cái cách mà cô uống lại rất khác. Cô uống ừng ực từng bát, uống như trút giận, cho vơi đi những đau đớn, tủi hờn. Và cuối cùng là sự xuất hiện của tiếng sáo. Tiếng sáo vừa gọi lên không khí mùa xuân vui tươi, náo nức, vừa gợi nhắc về quá khứ đẹp đẽ, đồng thời đây cũng là tác nhân quan trọng làm bùng lên khát vọng hạnh phúc của Mị trong đêm tình mùa xuân.

Tiếng sáo dù mới chỉ lấp ló ở đầu núi nhưng đã khiến Mị tha thiết, bồi hồi, nó không chỉ là tiếng sáo gọi bạn tình mà còn là tiếng của sự sống đang cự quậy hồi sinh trong tâm hồn Mị. Bởi vậy, nếu như trước đây Mị chối từ phương tiện giao tiếp của con người là ngôn ngữ để tồn tại một cách câm lặng thì giờ đây ngôn ngữ đã trở lại dù đó mới chỉ là tiếng nói thầm: “Mị ngồi nhảm nhảm bài hát của người đang thổi: Mày có con trai con

Dàn ý Phân tích diễn biến tâm trạng Mị trong đêm tình mùa xuân

gái rồi/.../Ta đi tìm người yêu”. Nội dung bốn câu hát chính là viết về tình yêu nên nó thôi thúc Mị càng mạnh mẽ hơn, thúc Mị hãy thoát khỏi địa ngục trần gian.

Sự tác động của mùa xuân và hơi men đã khiến Mị chối bỏ thực tại, tìm về với quá khứ. Mị lịm đi và nhớ về những ngày trước, lúc này chỉ có thể xác của Mị thuộc về hiện tại khổ đau còn tâm hồn, tư tưởng đã quay trở về quá khứ đẹp đẽ. Những kí ức tươi đẹp sống lại trong lòng Mị, thổi bùng trong Mị khát vọng hạnh phúc và mong muốn đoạn tuyệt với hiện tại. Nhưng dù Mị đ

ã trôi bỏ thực tại, khát vọng hạnh phúc đã được thắp lên nhưng “Mị không bước ra đường chơi, mà từ từ bước vào buồng”. Hành động này như một quán tính, một thói quen của cô. Bởi vậy, chỉ có một tiếng sáo, một chút men rượu vẫn chưa đủ để cô cắt đứt hoàn toàn với thực tại. Trong vô thức Mị vẫn bị cuộc sống đó cầm tù, giam hãm. Mị nhìn ô cửa sổ và nó đã đánh động Mị về chuỗi ngày sống mỗi mòn trong nhà thống lí Pá Tra, chính điều ấy đã đưa cô đi đến quyết định đoạn tuyệt, nếu có năm lá ngón lúc này, cô sẽ quyết ăn mà chết ngay mới thôi. Sự sống và cái chết trong Mị không còn nhạt nhòa mà đã được phân định rõ ràng, Mị dám chết để chối từ thực tại đau khổ, bất hạnh.

Ngay khi khát vọng sống bùng lên mạnh mẽ, Mị dám chấp nhận cái chết để từ bỏ cuộc sống đau khổ, thì tiếng sáo lại xuất hiện đầy hữu ý, tiếng sáo đã khiến cuộc nổi loạn trong Mị không dừng lại ở tư tưởng mà biến thành hành động. Mị đến góc nhà lấy ống mỡ, bỏ vào đĩa đèn cho sáng. Nó không chỉ thắp lên ánh sáng vật lí xua tan cái tối tăm của căn phòng, mà còn mang ý nghĩa biểu tượng, thắp lên niềm mơ ước, hi vọng về hạnh phúc. Không chỉ vậy, Mị còn búi lại tóc, lấy váy để chuẩn bị đi chơi. Những hành động này cho thấy sự bùng nổ mạnh mẽ, dữ dội trong tâm lí Mị, gắn bó với sự trỗi dậy của khát vọng hạnh phúc. Nhưng chính lúc đấy, A Sử xuất hiện, chặn đứng cuộc vượt thoát của Mị. Nhưng cường quyền lúc này chỉ trôi buộc được thể xác của Mị còn khát vọng hạnh phúc, sống đã mạnh liệt đến mức Mị vượt ngục tinh thần. Bởi vậy, dù chân tay không cựa quậy được, nhưng Mị vẫn nghe thấy tiếng sáo, tiếng sáo đưa Mị lên những cuộc chơi, đám chơi và đêm đó Mị sống giữa hai cõi mơ và thực: thực cô ý thức được mình không bằng con ngựa nhưng mơ lại giúp Mị vượt thoát khỏi thực tại khổ đau để sống trọn vẹn với quá khứ đẹp đẽ của mình.

Với diễn biến tâm trạng vừa phức tạp, vừa hợp lí, Mị đã thực hiện cuộc nổi loạn đầu tiên, thể hiện sự phản kháng mạnh mẽ. Mặc dù chưa thành công, tuy khát vọng hạnh phúc chưa thành hiện thực, nhưng cuộc vượt thoát trong đêm tình mùa xuân vẫn có ý nghĩa hết sức quan trọng, nó cho thấy ẩn đằng sau người phụ nữ bị nô lệ hóa, tưởng như chai sạn vẫn tiềm tàng sức sống mãnh liệt. Đồng thời khát vọng hạnh phúc bị chặn đứng cũng mang giá trị tố cáo, phê phán sâu sắc.